

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

PROGRAM EFTERÅR 2016

LITTERÆRT SOMMERSEMINAR - MODERNISME - DEMOKRATIETS TILSTAND - DRONNINGENS
GOBELINER - BALLET - GLÛCKSBORGERNE - NORDISK KUNST - RUMKRYDSTOGT - NATIONAL-
ROMANTIK - CHURCHILL - KLEOPATRA OG MORSI-ÆGYPTENS HISTORIE - KUNST I ET ANDET
LYS - ISTANBUL OG KONTANTINOBEL - MOZARTS OPERAER - ISLAM MØDER EUROPA - ANKER -
DEMOKRATIETS HISTORIE - POLITIK PÅ SOCIALE MEDIER - HITLER OG STALIN - EKSEMPEL ET ISRAEL -
HUMORI I DE ISLANDSKE SAGAER - DET TRAGISKE MENNESKE - GRØN VÆKST - UDVANDRERNE -
KAPERVÆSNET - SLÆGTSROMAN - BÆREDYGTIGE SOGNE - STJERNENS MORGENSANG - SYDSLES-
VIG - JEANNE D'ARC - KRIMINALFORSORGEN - FORSAMLINGSHUSE ERKULTURARV - SHAKESPEARE

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

Folke-
universitetet
er for alle!

VELKOMMEN TIL VIBORG FOLKEUNIVERSITET!

Programmet for efteråret 2016 byder på en mangfoldighed af ny viden og gode oplevelser inden for kunst, musik, historie, samfund og medier.

Er du i tvivl om noget, må du endelig kontakte os!
Rigtig god fornøjelse!

FOREDRAG

Et foredrag varer almindeligvis tre timer og foregår i Viborg Musiksal, Gravene 25. Enkelte afholdes andre steder, så tjek altid oversigten. Kaffe og småkager koster 10 kr. Deltagerliste udsendes.

TEMADAGE

Vi har arrangeret fem temadage i Viborg efteråret 2016. Temadage varer mellem fem og syv timer med en frokostpause. Øl/vand kan købes. Kaffe med småkager/chokolade serveres. Deltagerliste udsendes.

TILMELDING

Tilmelding kan ske pr. mail, pr. post eller pr. telefon til Viborg Folkeuniversitetet.

Ved tilmelding, oplys venligst:

- Navn, adresse, tlf.nr. og mailadresse.
- Titel og dato for arrangementet.

BETALING

Betaling sker via netbank: **Reg.nr. 7831, kontonummer: 1238477**

NB: Når du overfører penge, beder vi om, at du overfører betaling for et enkelt arrangement ad gangen - og at du i kommentarfeltet skriver dit navn og overskrift på det pågældende arrangement.

Helt ekstraordinært kan kontant betaling på stedet aftales.

OM VIBORG FOLKEUNIVERSITET

Viborg Folkeuniversitet ledes af en bestyrelse på fem medlemmer, som vælges på et offentligt ind-

kaldt møde hvert år i april. Bestyrelsen nedsætter et programudvalg, som hvert halve år planlægger indholdet af kommende program.

Bestyrelse: *Haakon Brandt
Marianne Bro-Jørgensen
Jørn Autrup
Asger Loldrup
Peter Thomsen*

Programudvalg: *Kirsten Holbæk
Peter Thomsen
Marianne Bro-Jørgensen
Gitte Fangel
Haakon Brandt
Asger Loldrup
Birthe Hedegaard Larsen
Jens Frydendal*

KONTAKT

Viborg Folkeuniversitet v/ Haakon Brandt

Adr.: Postboks 3
Nonbo Hede 14, 8800 Viborg

Tlf. 21 72 69 05

NB! ny mail: viborgfolkeuniversitet@gmail.com
kulturbrandt@gmail.com.

Sekretær: Kate Nielsen

Kontortid: Mandag og fredag kl. 9 - 12

Adr: Fælleshuset Nonbo Hede

Tlf. 30 64 74 90

Mail: viborgfolkeuniversitet@gmail.com
skriverkarla@gmail.com

NYHED: FACEBOOK OG HJEMMESIDE

Viborg Folkeuniversitet har oprettet en facebookside. Hvis du giver os et "like", kan du let følge med i nyheder og eventuelle ændringer i programmet.

I løbet af sommeren 2016 vil vi desuden oprette en hjemmeside, hvor både program og foredragsholdere præsenteres, og hvor man til enhver tid kan downloade det aktuelle program.

web-adressen er viborgfolkeuniversitet.dk. Du kan også orientere dig på fu-komiteer.dk/viborg.

OM FOLKEUNIVERSITETET I DANMARK

Folkeuniversitetet blev etableret i København i 1898. I dag er der afdelinger i de fire universitetsbyer, København, Aarhus, Odense og Aalborg, samt 96 såkaldte lokalkomiteer spredt over hele landet. Lokalkomiteerne drives primært ved frivillig arbejdskraft. På landsplan har Folkeuniversitetet flere end 138.000 deltagere og gennemfører flere end 27.000 undervisningstimer årligt. Formålet er at udbrede kendskabet til forskningens metoder og resultater og at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Folkeuniversitetets aktiviteter hører under Folkeoplysningsloven.

INDHOLD/OVERSIGT OVER ARRANGEMENTER

01	Historisk-litterært sommerseminar 11 arrangementer over seks dage i august.	01.08. - 06.08. 2016	Asmild Kloster Landbrugsskole	Side 4
02	10 forelæsninger om kunsthistorie v/ mag.art Gitte Tandrup. Mandage i september, oktober og november	Mandage kl. 15-17.30	Viborg Katedralskole	Side 5
03	<i>Temadag:</i> Demokraties tilstand v/ Tim Knudsen	Lø. 10.09.2016 Kl. 10-15	Regionshuset	Side 6
04	Dronningens Gobeliner - Danmarkshistorie i billeder v/ Jørn Buch	Ti. 13.09.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 7
05	<i>Temadag:</i> Lær at se ballet	Lø. 17.09.2016 Kl. 10-15	Regionshuset	Side 8
06	Glücksborgerne - slot og slægt mellem dansk og tysk v/ Jørn Buch	Ti. 27.09.2016 kl. 13-16	Musiksalen	Side 9
--	Oversigt over seks foredrag om Nordisk Kunst v/ Anne Lie Stokbro	Seks onsdage	Musiksalen	Side 10
07	En ny Nations Kunst, norsk kunst 1814-1905 v/ Anne Lie Stokbro	On. 28.09.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 11
08	På Rumkrydstogt ud i solsystemet v/ Hans Kjeldsen Livestreaming fra Aarhus Universitet.	Ti. 04-10-2016 Kl. 19-21	Musiksalen	Side 12
09	Nationalromantik og selvstændighedstrang, Finsk Guldalder cirka 1860-1910 v/ Anne Lie Stokbro	On. 05-10-2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 13
10	Churchill - den største af alle briter v/ Jørn Buch	Ti. 11. 10.2016 kl. 13-16	Musiksalen	Side 14
11	Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst cirka 1860 - 1910 v/ Anne Lie Stokbro	On. 12-10-2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 15
12	Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie fra faraonerne til i dag, mellem kristen- dom og islam v/ Jørn Buch	Ti. 25.10.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 16
13	Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk mod- ernismes mange udtryk, cirka 1910-50 v/ Anne Lie Stokbro	On. 02.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 17
14	I et andet lys - Dansk kunst fra 1800 - 1930 v/ Inger Houbak	To. 03.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 18
15	Istanbul og Konstantinobel - fra kejser Konstantin til Osmannerne og Atatyrk v/ Jørn Buch	Ti. 08.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 19
16	En kort historie med stort drama. Færøsk kunst cirka 1930-2015 v/ Anne Lie Stokbro	On. 09.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 20
17	Mozarts Operaer v/ Leif V.S. Balthzersen	To. 10.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 21
18	<i>Temadag:</i> Islam i mødet med Europa v/ Niels Valdemar Vinding	Lø. 12.11.2016 Kl. 10-15	Regionshuset	Side 22
19	Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu mere jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigens kunst i Norden cirka 1950-2000 v/ Anne Lie Stokbro	On. 16.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 23
20	"Anker, et liv med fejder" v/ Alex Frank Larsen (Om Anker Jørgensen)	To. 17.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 24
21	"Demokratiets historie - fra Solon til Obama" v/ Jørn Buch	Ti. 22.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 25
22	"Nye bevægelser med nye medier - Fremtidens politik på de sociale medier og på gaden" v/ Rikke Alberg Peters	On. 23.11.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 26
23	<i>Temadag:</i> "Hitler og Stalin" v/ Martin Cleemann Rasmussen	Lø. 26.11.2016 Kl. 10-15	Regionshuset	Side 27
24	"Kultur i et multikulturelt immigrantsamfund - eksemplet Israel" v/ Hanne Foighel	On. 30.11.2016 Kl. 14-16	Borgerhuset Stationen	Side 28
25	<i>Temadag:</i> "Humor i de islandske sagaer og den moderne islandske litteratur" v/ Kim Lembek	Lø. 03.12.2016 Kl. 10-15	Regionshuset	Side 29
26	<i>Temadag:</i> "Det tragiske menneske: Om de græske tragedier og deres aktu- ealitet" v/ Claus Christoffersen	Ma. 05.12.2016 Kl. 10-17	Borgerhuset Stationen	Side 30
27	"Grøn vækst - hvad er det? - Og kan grøn vækst redde dansk økonomi?" v/ Peder Andersen	On. 07.12.2016 Kl. 13-16	Musiksalen	Side 31
	Foredrag, som afholdes af forskellige foreninger - med foredragsholdere fra Folkeuniversitetet	Se side 32-33	Se side 32-33	Side 32 - 33

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

01 HISTORISK-LITTERÆRT SOMMERSEMINAR

Sted: Asmildkloster Landbrugsskole
Asmildklostervej 1, 8800 Viborg

Tid: I dagene 1.-6. august 2016

Pris: 3.885 kr. for foredrag, måltider, overnatning samt heldagsstudietur.
2.885 kr. u. overnatning og morgenmad.
85 kr. for enkeltforedrag inkl. kaffe

For 16. år i træk arrangerer vi et historisk-litterært sommerseminar på Asmildkloster Landbrugsskole, Asmildklostervej 1. Sommerseminaret har tradition for at samle omkring 100 tilhørere til hvert af de ni foredrag, som gennemføres i løbet af ugen. Halvdelen af deltagerne kommer fra alle dele af landet og bor på skolen, mens den anden halvdel kører hertil hver dag fra det midtjyske område.

NB: Der er adgang til til de enkelte foredrag uden forhåndstilmelding. Man kan blot møde frem og betale ved indgangen. Prisen er 85 kroner for foredrag og kaffe.

Udførligt program med tider og beskrivelser af de enkelte foredrag findes særskilt og kan rekvireres hos Haakon Brandt på mail: viborgfolkeuniversitet@gmail.com.

OVERSIGT OVER UGENS FOREDRAG OG ARRANGEMENTER

Mandag den 1. august Ankomst

kl. 16.00-18.00 Indkvartering. Kaffe og kage serveres.

kl. 19.30-21.30 ● Foredrag ved litteraturmagister Frantz Leander Hansen, København.
"Kærligheden, kunsten og døden".

Tirsdag den 2. august ● Foredrag ved idehistoriker mag.art. Flemming Houe, Brædstrup.

kl. 09.00-12.00 "Det eksistentielle valg og det eksistentielle møde hos Søren Kierkegaard og Karl Jaspers".

kl. 13.30-16.30 ● Foredrag ved professor Johs. Nørregaard Frandsen, Syddansk Universitet.
"Jeppe Aakjærs digtning og kulturelle betydning i anledning af 150-året for hans fødsel".

kl. 19.30-21.30 ● Foredrag ved mag.art. Frantz Leander Hansen, København.
"Erotisk besættelse". Om Nabokovs Lolita.

Onsdag den 3. august ● Heldagsstudietur til Nationalpark Thy. Guide er Harry Hjaltelin.

kl. 9.00-22.00 Tved Kirke, ISBJERGET, Thagaards Plantage, Bøgsted Rende, Vorupør, Stenbjerg Landingsplads, Stenbjerg Kro. Lokale fortællere undervejs.

Torsdag den 4. august ● Foredrag ved professor Gunnar Lind Haase Svendsen, Syddansk Universitet. "Tillid - samfundets fundament".

kl. 09.00-12.00 ● Foredrag ved idéhistoriker BA Claus Christoffersen, København.
"Det ondes idéhistorie". Fra Syndefaldet til Augustin.

kl. 13.30-16.30 ● Foredrag ved biskop emeritus Karsten Nissen, Aabenraa.
"Kan kristne og muslimer leve fredeligt sammen?"

Fredag den 5. august ● Foredrag ved lektor David Bugge, Aarhus Universitet.

09.00-12.00 "Fortælling og forundring - et tema i Martin A. Hansens forfatterskab".

13.30-16.00 ● Foredrag ved cand.mag. Rikke Helms, København.

"Estlands, Letlands og Litauens vej fra sovjetrepublikker til selvstændige EU-lande, 1990-2015".

16.30-18.00 ● Sangtime ved Jørgen Anker Jørgensen (gratis at deltage).

Lørdag den 6. august Hjemrejse.

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

02 MODERNISME TIL DET MODERNE MENNESKE

- 10 FOREDRAG OM HOVEDTENDENSER I EUROPÆISK OG AMERIKANSK BILLEDKUNST 1900 - 1950

V/ Mag.art. Gitte Tandrup, Horsens

Sted: Viborg Katedralskole,
Kampmann-salen.
Skivevej 2, 8800 Viborg.

Tid: 10 mandage i september, oktober og november
2016, kl. 15 - 17.30

Pris: 975 kr. for hele foredragsrækken.

Den klassiske modernisme skaber en række strålende kunstværker med klingende form- og farvekraft. Værkernes æstetiske udtryk afspejler tilstandene i det moderne samfund, i intimsfærens relationer og i socialsværen. Kunstnerne arbejder med barske udsagn, men også med at skabe mening og sammenhæng.

Af billedkunstens mestre præsenteres Matisse, Picasso, Paula Modersohn Becker, Kandinsky, Klee, Chagall, Brancusi, Mondrian, Duchamp, Max Ernst, Salvador Dali, Pollock, Jorn, de Kooning, Diego Rivera, Frida Kahlo - og mange andre.

Denne foredragsrække er en del af Kunsthistorisk Horisont. Den er nummer fem ud af i alt seks foredrags-rækker om kunstens udvikling fra antikken til i dag. Hvert forløb kan følges uafhængigt af de øvrige.

- September
- Den 05. Grundtræk.
  - Den 12. 1900 - 1914 med ismernes opblomstring. Fauvisme, kubisme, futurisme, orfisme, rayonisme, ekspressionisme med Die Brücke og Der Blaue Reiter.
  - Den 19. To mestre. Henri Matisse og Pablo Picasso.
  - Den 26. 1914-1920 med dadaisme til en rablende verden og opbyggende tendenser i Rusland med suprematisme og konstruktivisme.
- Oktober
- Den 03. Kvindelige mestre gennem perioden.
  - Den 24. 1920'erne. Opbygning med Bauhaus, de Stijl og Le Corbusier.
  - Den 31. 1930'erne. Surrealismens højsæson.
- November
- Den 07. To mestre. Frida Kahlo og Diego Rivera.
  - Den 14. 1940'erne. Amerikansk ekspressionisme.
  - Den 21. Slutning. Billedkunstens situation omkring 1950.

TILMELDING TIL GITTE TANDRUPS FOREDRAGSRÆKKE, EFTERÅR 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Modernisme" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Modernisme".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

03 DEMOKRATIETS TILSTAND

V/ Professor emeritus Tim Knudsen, København
Sted: Regionshuset Viborg
Skottenborg 26, 8800 Viborg
Tid: Lørdag den 10. september 2016, kl. 10 - 15
Pris: 175 kr.

Det danske demokrati betragtes i almindelighed som et af verdens bedste. Deltagelsen i folketingsvalg er meget høj, og aldrig har befolkningen været så veluddannet som nu. Alt er tilsyneladende godt. Men medaljen har en bagside.

Hvor folketingsmedlemmer og ministre tidligere oftest havde en fortid i lokalpolitikken eller i faglige organisationer, så begynder i dag de fleste en politisk karriere under eller straks efter uddannelsen. En lille gruppe, som opnår betydningsfulde poster (som fx finansminister), begynder tilmed karrieren uden et demokratisk mandat, nemlig som ansatte i partierne (eksempler er Bjarne Corydon, Hjort Frederiksen og Tor Möger).

Trods den høje valgdeltagelse er antallet af medlemmer i partierne faldet drastisk i mange årtier. Partierne har vanskeligt ved at formulere nye visioner. Kampen om midtervælgerne svækker også partiernes klare profiler.

Et andet aspekt, som kan svække demokratiet, er, at topembedsmændenes rolle også har ændret sig. I stigende grad fungerer de som politiske sparringspartnere og producenter af politiske projekter. Det kan indebære to problemer. Det ene er, at den politiske proces præges af folk, som står uden demokratisk mandat - og også uden for Folketingets kontrol. Folketinget svækkes. Det andet er, at det kan svække embedsfolkernes klassiske opgaver, nemlig at sikre lovlighed, sandhed, faglighed og saglighed bag det politiske arbejde.

En række skandalesager kunne indikere, at der her er et problem.

Tim Knudsen er professor emeritus fra Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Han har især arbejdet med dansk demokratihistorie og dansk forvaltningshistorie. Han har bl.a. udgivet bøgerne "Fra enevælde til folkestyre" og "Fra folkestyre til markedsdemokrati", begge Akademisk Forlag. Senest har han sammen med Pernille Boye Koch udgivet "Ansvaret der forsvandt", Forlaget Samfundslitteratur. Sidstnævnte handler om skandalesagerne i ministerierne.

TILMELDING TIL "DEMOKRATIETS TILSTAND" DEN 10. SEPTEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Demokratiets tilstand" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Demokratiets tilstand".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

04 DRONNINGENS GOBELINER

- DANMARKS HISTORIE I BILLEDER

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 13. september 2016
kl. 13 - 16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Dronningens nye gobeliner i Riddersalen på Christiansborg blev indviet til dronning Margrethes 60-års fødselsdag i år 2000. Gobelinerne var en gave til dronningens 50-års fødselsdag, udført af kunstneren Bjørn Nørgaard.

I foredraget vil Jørn Buch gøre rede for baggrunden for Gobelinerne og for Gobelinernes funktion i den repræsentative Riddersal med dens klassiske arkitektur. Der vil især blive fortalt om Gobelinernes historiske indhold og om den holdning til historien, som Bjørn Nørgaards billeder repræsenterer.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch, cand.phil. i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselandspørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselandspørgsmål.

TILMELDING TIL "DRONNINGENS GOBELINER" DEN 13. SEPTEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Dronningens gobeliner" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - kontonr. 1238477. Husk at mærke "Dronningens Gobeliner".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

05 TEMADAG: LÆR AT SE BALLET

V/ Lektor Ole Nørlyng
Sted: Regionshuset
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Lørdag den 17. september 2017
kl. 10 - 15
Pris: 175 kr.

Dans er en aktivitet, der bevæger publikum. Når scenedansen virkelig får betydning, rækker det ofte ud over ordet. Men dans er også et sprog, der følger visse regler, som kan læres. Scenedansen - balletten - har en lang historie og bygger på en forfinet teknik, der både handler om rene fysiske færdigheder og om evnen til at fortælle gennem bevægelser, billeder og musik. Forelæsningen giver indblik i såvel scenedansens teknikker som ballettens udviklingshistorie fra hand-lingsballettens opståen i 1700-tallet til 1900-tallets 'modern dance' og abstrakt ballet. Gennem værkerne 'Etudes' (1948), 'Amors og Balletmesterens luner' (1786), 'Sylfiden' (1836), 'Svanesøen' (1895), 'Le Sacre du Printemps' (1913) og 'Symfoni i C' (1947) vil undervisningen belyse emner som træningstimen og ballettens terminologi, hofballetten og dens genrer, pantomimen og andre fortælle teknikker, danse-stilarterne og de kulturhistoriske perioder, den symfoniske ballet og meget mere. Af balletter, der vil blive omtalt og vist eksempler fra, kan nævnes August Bournonvilles 'Et Folkesagn', den store russiske klassiker 'Svanesøen' og John Neumeiers mesterværk 'Kameliamdamen'. Der vil i et vist omfang blive taget hensyn til Den Kongelige Ballets aktuelle repertoire.

Få værktøjer til at knække ballettens koder og få endnu mere ud af din næste balletoplevelse.

Ole Nørlyng er cand.mag. i musikvidenskab og kunsthistorie fra Københavns Universitet.

Han har redigeret og skrevet en række bøger om bl.a. ballet, herunder 'Bournonville - Tradition - Rekonstruktion' (red. sammen med Henning Urup, 1989), 'Apollons mange Masker' (1998), 'Dansen er en Kunst' (red. 2005), 'Silja' (2009), 'Et Folkesagn. Fra Bournonville-idyl til syret troldspejl' (2013) og 'Sylfidens komponist Herman Severin Løvenskiold' (2015).

Ole Nørlyng har medvirket ved balletproduktioner i ind- og udland og været avisskribent med kunst- og dansehistoriske emner. Siden 1980 har han undervist i kunsthistorie og ballethistorie ved Den Kongelige Ballets Læseskole.

TILMELDING TIL "LÆR AT SE BALLET" DEN 17. SEPTEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.
Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Ballet" i emnefeltet.
Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - kontonr. 1238477. Husk at mærke "Ballet".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

06 GLÜCKSBORGERNE SLOT OG SLÆGT MELLEM DANSK OG TYSK

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 27. september 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Kronprins Frederik er nærmeste arving til den danske trone i den yngre glücksborgske linje. Efter brylluppet med Mary Donaldson og deres første barn, prins Christian, vil Glücksborgslægten blive ført videre i lige linie.

Glücksborgerne blev først arvinger til den danske trone efter den første slesvigske krig, da stormagterne anerkendte den senere kong Christian IX som arveberettiget. Christian IX blev kendt som "Europas svigerfar" – og er kronprins Frederiks tiptip-oldefar.

Jørn Buch vil i sit foredrag gøre rede for Glücksborgernes historie og baggrund. Der vil blive gjort rede for slægtens udvikling fra en inferiør og ubetydelig tyskorienteret hertugslægt - som meget sent fik tildelt slottet Glücksborg - til en keredansk fyrstefamilie i et moderne og demokratisk Danmark, hvilket kronprins Frederiks adfærd og uddannelse vidner om.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch Cand. phil. i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselandspørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselandspørgsmål.

TILMELDING TIL "GLÜCKSBORGERNE - SLOT OG SLÆGT ..." DEN 27. SEPTEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Glücksborgerne" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Glücksborgerne".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

NORDISK KUNST 1814 - 2000

V/	Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted:	Viborg Musiksal Gravene 25, 8800 Viborg
Tid:	Seks onsdage i september, oktober og november 2016, kl. 13-16
Pris:	175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Selvom Norden er et lille hjørne af Europa, så har vi en stærk kunsthistorisk tradition, både i forhold til at bearbejde og versionere strømninger udefra og i forhold til at skabe originale, nationale udtryk.

I dette semester skal vi dykke ned i, hvordan kunsten gennem de seneste cirka 200 år har udviklet sig i de nordiske lande. Fokus lægges uden for Danmark, når vi skal se på, hvordan Norge og Finland i 1800-tallet brugte tidens kunstneriske udtryk til at fremme den nationale identitet, mens den svenske naturalisme stort set udspillede sig i Frankrig og den islandske kunst ganske forsigtigt begyndte at manifestere sig.

I de første årtier af det 20. århundrede søgte de nordiske kunstnere, inkl. de danske, i forskellige retninger, og både kubisme, ekspressionisme, surrealisme og art déco fik nationale varianter.

Færøsk kunsthistorie er den korteste blandt de nordiske lande. Først i 1930'erne kan man tale om en egentlig færøsk kunstscene, men derefter tog det også fart. Vi følger udviklingen frem til i dag.

Semestret afsluttes med et overblik over efterkrigstidens mange eksperimenter fra dansk Cobra til islandsk popkunst.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg.

I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL FOREDRAGSRÆKKEN "NORDISK KUNST" DEN 28. SEPTEMBER 2016 (TILMELDING TIL ENKELTE FOREDRAG FINDES UNDER BESKRIVELSERNE)

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Nordisk kunst" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Nordisk kunst".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

07 EN NY NATIONS KUNST NORSK KUNST 1814 - 1905

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 28. september 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

I 2014 fejrede Norge 200-året for sin selvstændighed. Siden 17. maj 1814 har landet opbygget en national identitet, og billedkunsten har været en vigtig del af denne proces. I foredraget fortælles om, hvordan først landskabsmalerne skildrede Norges storslåede natur, dernæst hvordan realisterne skildrede sæder og skikke. Foredraget rundes af med præsentation af en række symbolistiske malere, som søgte den norske folkekarakter gennem psykologiske fortolkninger af Norges landskab, indbyggere og folketro.

I foredraget omtales bl.a. landskabsmalerne I.C. Dahl, Thimas Fearnley, Adolf Tidemand og Hans Gude, folkelivsskildrerne Christian Krohg, Fritz Thaulow og Erik Werenskiold og symbolisterne Edvard Munch og Harald Sohlberg.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldsmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg.

I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "EN NY NATIONS KUNST" DEN 28. SEPTEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

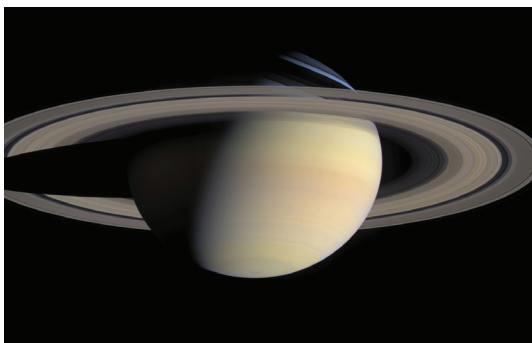
Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Norsk kunst" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Norsk kunst".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

08 PÅ RUMKRYDSTOGT UD I SOLSYSTEMET

V/ Professor i astrofysik Hans Kjeldsen,
Aarhus Universitet
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 4. oktober 2016, kl. 19-21
Pris: Gratis

Vi drager på et enestående rumkrydstogt og oplever en række fascinerende naturscenerier i Solsystemet. Vi besøger planeter, deres måner og småplaneter, asteroider og kometer, hvor betagende billeder og målinger afslører verdener, som er meget forskellige fra Jordens.

De sidste års forskning har åbenbaret nye egenskaber ved Solsystemet, som har vist en langt større diversitet og mangfoldighed af fænomener, end man forestillede sig var muligt. Vi begynder turen med at besøge overfladerne på Venus og Mars, hvor vi skal besøge lavasletter, store isgletsjere og enorme kløfter. Vi fortsætter ud i Solsystemet og ser på Jupiter og dens måner med kæmpevulkaner og dybe have under tykke iskapper. Ved Saturn ser vi på dens enorme ring-system og besøger dens måne, Titans kolde overflade, inden vi bevæger os ud i det frosne, ydre solsystem, hvor vi skal se på ismåner, dværgplaneten Pluto og kometerne.

Rejsen ud i rummet er illustreret med et væld af betagende billeder fra NASA og ESA's rummissioner.

OBS: Foredraget er en direkte transmission / livestreaming til det store lærred i Viborg Musiksal fra Scenen i Søauditorierne på Aarhus Universitet. Folkeuniversiteter over hele landet kan være med, og alle deltagere kan stille spørgsmål via sms.

Hans Kjeldsen er professor i observationel asteroseismologi og eksoplanetforskning ved Aarhus Universitet, Institut for Fysik og Astronomi.

TILMELDING TIL "PÅ RUMKRYDSTOGT UD I SOLSYSTEMET" DEN 4. OKTOBER 2016 ER IKKE NØDVENDIG! BARE MØD OP!

OBS: KOM GERNE 10 MINUTTER FØR, SÅ VI ER KLAR, NÅR LIVESTREAMINGEN BEGYNDER.

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

09 NATIONALROMANTIK OG SELVSTÆNDIGHEDSTRANG FINSK GULDALDER CIRKA 1860 - 1910

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 5. oktober 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

I dag ser vi på Finland som en gammelkendt del af Norden. Sådan er det bare ikke. Finland, som vi kender det i dag, har kun eksisteret siden 1919, idet området tidligere var under henholdsvis svensk og russisk overherredømme. Dette hindrede dog ikke en finsk kunst i at udvikle sig, og perioden fra cirka 1860 til 1919 er særligt interessant, fordi kunstnerne var optaget af at opbygge en finsk nationalfølelse gennem kunsten. Landskabet, folkelivet og fortidens store fortællinger blev temaer i både den realistiske og den symbolistiske kunst. Blandt realisterne omtales Fanny Churberg, Albert Edel-felt og Eero Järnefelt, blandt symbolisterne Pekka Hallonen, Akseli Gallen Kallela og Hugo Simberg.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldsmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg. I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "NATIONALROMANTIK" DEN 5. OKTOBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Nationalromantik" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Nationalromantik".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

10 CHURCHILL - DEN STØRSTE AF ALLE BRITER

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 11. oktober 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Winston Churchill blev født på det kæmpestore slot Blenheim i 1874 og døde i London 1965. Få engelske politikere har været så elsket og forhadet som Churchill. Han var fra sin tidligste ungdom en meget omstridt person, men alligevel kunne BBC i 2002 udnævne ham til "den største af alle briter" efter en folkelig afstemning blandt mange kandidater.

Churchill var en eventyrer og hans liv var eventyrligt. I foredraget fortælles om den rastløse Churchill, som aldrig fik taget en eksamen, men som journalist var han konstant på forkant med udviklingen og til stede i verdens brændpunkter i Indien, Sydafrika og i Mellemamerika.

Det blev dog især som politiker han satte sine vigtigste spor med utallige ministerposter. I foredraget gøres især rede for hans ukuelige kampvilje og optimisme, da han som premierminister bragte Storbritanien intakt gennem 2. verdenskrig, hvor briterne i flere år i realiteten kæmpede alene og med ryggen mod muren. Alligevel kunne Churchill, "the Bulldog", kun tilbyde dem "blod, sved og tårer".

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch, cand.phil i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselands spørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselands spørgsmål.

TILMELDING TIL "CHURCHILL" DEN 11. OKTOBER 2016

Navn/avnne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Churchill" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Churchill...".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

11 FRA HVERDAGSSKILDRING TIL BESJÆLET NATUR SVENSK OG ISLANDSK KUNST CIRKA 1860-1910

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 12. oktober 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

I perioden cirka 1860-1890 indtog en lang række af Sveriges mest folkekære kunstnere scenen. Carl Larsson, Anders Zorn, Bruno Liljefors og Hanna Hirsch Pauli hører blandt de mange kunstnere, som dyrkede både folkelivet og skildrede livet i den svenske kunstnerkoloni uden for Paris, Grez-sur-Loing. Kunstnerne ønskede at skabe en ny, moderne kunst, deres arbejde var præget af både sammenhold og konkurrence og perioden byder på mange af de hovedværker, der i dag hører blandt de største skatte i svensk kunst. Med malere som Prins Eugen, August Strindberg, Gustav Fjæstad og Ivar Arosenius blev svensk kunst omkring år 1900 optaget af skønhed og død. I både ekspressive og stiliserede udtryk blev især naturen fortolket som billede på kunstnerens og samfundets sjælelige tilstand, og trods de dystre emner byder perioden på noget af den smukkeste, svenske kunst. På Island dukker de første selvstændige kunstnere op omkring 1890, og Thorarin B.- Thorlaksson og Asgrimur Jónsson skaber en særlig islandsk afart af den sværmeriske symbolisme.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldsmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg.

I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "SVENSK OG ISLANDSK KUNST" DEN 12. OKTOBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Svensk og islandsk kunst" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Svensk-islandsk kunst".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

12 KLEOPATRA OG MORSI - ÆGYPTENS HISTORIE FRA FARAONERNE TIL I DAG MELLEM KRISTENDOM OG ISLAM

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
 Sted: Viborg Musiksal
 Gravene 25, 8800 Viborg
 Tid: Tirsdag den 25. oktober 2016 kl. 13-16
 Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Det gamle ægyptiske rige under Faraonerne blev erobret af den berømte Alexander den Store. Da Alexander døde i 323 f.kr., blev hans kæmperige delt mellem hans ledende generaler. En af dem hed Ptolemaios, som fik Ægypten. Den sidste ptolemaier var den berømte Kleopatra, som mod sin vilje banede vejen for romernes erobring af landet. Den romerske arv ses tydeligt mange steder stadigvæk. Via romerne blev Ægypten efterhånden til det vigtigste kristne område i Mellemøsten indtil den muslimske Jihad efter Muhammeds død i 632 e.kr., som medførte den muslimske erobring af hele Mellemøsten og Nordafrika, som vi møder den dag i dag.

Jørn Buch vil i sit foredrag gøre rede for udviklingen fra Kleopatra til den moderne revolution i år 2010 - og vil specielt se på, hvilken betydning de kristne fik i det tidlige Ægypten. Der vil blive gjort rede for udviklingen under islamiseringen og set på de kristnes forhold i dag under Morsi som repræsentant for Det muslimske Broderskab. Der vil også blive set på, hvorledes Vesten, bl.a. via Suez-kanalen, fra 1869 har været med til at bane vejen for den islamiske nationalisme, som fik stor betydning under Nasser.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch, cand.phil. i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselandspørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselandspørgsmål.

TILMELDING TIL "KLEOPATRA OG MORSI" DEN 25. OKTOBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Kleopatra og Morsi" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Kleopatra".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

13 AVANTGARDE, EKSPERIMENTER OG JAGTEN PÅ DEN KUNSTERISKE FRIHED NORDISK MODERNISMES MANGE UDTRYK CIRKA 1910-1950

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 2. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

I løbet af de første to årtier af det 20. århundrede blev den nordiske kunst moderne. Med indflydelse fra især Frankrig men også Tyskland og Italien var danske kunstnere som Harald Giersing, Jais Nielsen og Vilhelm Lundstrøm, norske kunstnere som Jean Heiberg, Henrik Sørensen og Per Krohg, svenskere som Isaac Grünewald, Sigrid Hjertén og Gösta Adrian Nilsson (GAN) og finner som Tyko Sallinen, Magnus Collin og Sulhu Sipilä optaget af den rene kunst, kunsten for kunstens skyld. Farve, flade, linje og komposition blev omdrejningspunktet, og selvom der naturligvis er nationale forskelle i modernismens udvikling, så er perioden i alle de nordiske landes kunst præget af eksperimenter, opgør med traditionen og en fandenivoldsk glæde ved at skabe.

I 1930'erne fulgte surrealismen, som især fik betydning i Danmark og Sverige, socialrealismen, som spillede en stor rolle i norsk kunst, og i Finland og på Island søgte man ind til en moderne, tidssvarende skildring af natur, folk og traditioner.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en lang række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guld-smedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg. I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "AVANTGARDE, EKSPERIMENTER OG JAGTEN ..." DEN 2. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Avantgarde-kunst" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Avantgarde-kunst".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

14 I ET ANDET LYS

- HØJDEPUNKTER I DANSK KUNST FRA 1800 - 1930

V/ Cand.phil. Inger Houbak
Sted: Viborg Musiksals
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Torsdag den 3. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr.

Uden lys intet billede. Vi kan ikke se noget uden lys, og dog var dette lys næsten fraværende i malerkunsten frem til den danske guldalder. Der var selvfølgelig lys, men blot som en nødvendighed. I 1800-tallet fik lyset sit eget liv. Lyset blev iagttaget, gengivet og tildelt en prominent plads i maleriets fortælling. Ikke bare i Danmark, og dog var lyset her noget helt særligt.

i foredraget vender og drejer vi perioden 1800-1930, og man må fryde sig over mangfoldigheden og lysets kraft hos billedkunstnere fra Martinus Rørbye (1803-48) til Kristian Zahrtmann (1843-1917) og Edvard Weie (1879-1943).

Inger Houbak er født og opvokset på en gård i Vendsyssel. Hun blev uddannet cand.phil. i kunsthistorie ved Københavns Universitet, en uddannelse, som nærrede hendes to passioner i livet; den ene at male og den anden at formidle viden om kunst.

Siden universitetet har hun arbejdet med kunstformidling på Rosenborg, Statens Museum for Kunst, Arken og Louisiana.

For Inger Houbak handler kunstformidling ikke blot om årstal og fakta, men også om at kunne sammenkæde en tidsepoke med de kunstnere, som udfoldede sig på den tid. Alle er påvirket af den tid, de lever i, og de påvirkninger ses i kunsten.

TILMELDING TIL "I ET ANDET LYS ..." TORSDAG DEN 3. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

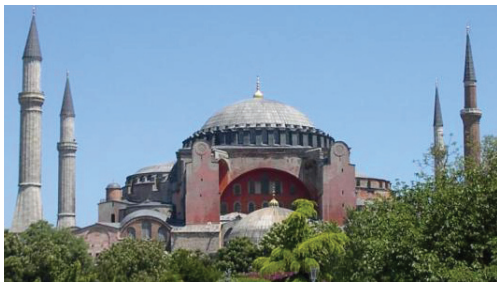
Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "I et andet lys" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "I et andet lys".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

15 ISTANBUL OG KONSTANTINOBEL - FRA KEJSER KONSTANTIN TIL OSMANNERNE OG ATATYRK

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 8. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Istanbul er i dag en moderne tyrkisk storby med måske 15 millioner indbyggere, som har en helt speciel historie. Byen Istanbul hed Konstantinopel, da den blev grundlagt som en romersk by af kejser Konstantin den Store. Han flyttede sin hovedstad fra Rom til det græske Bysanz o.330 e.kr. Byen bærer stadig præg af mange romerske bygninger som fx Hippodromen og kirken Hagia Sophia (foto).

Det østromerske rige blev i 1453 erobret af osmannerne, som kom til at dominere hele Balkan og det meste af Mellemøsten og Nordafrika indtil 1. verdenskrigs afslutning. Mange kristne institutioner blev i Istanbul bygget om til muslimske formål, fx kirkerne, der blev til moskéer. Det ser man overalt i byen i dag, som er præget af mødet mellem kristendom og islam.

Osmannerriget støttede Tyskland og Østrig-Ungarn under 1. verdenskrig, hvad der fik store konsekvenser for den efterfølgende moderne sekulære stat med afskaffelsen af sultanen og kalifatet, men det fik også betydning for det moderne Tyrkiets grænser, som vi kender dem i dag.

I foredraget gøres rede for Istanbul som den historiske smeltedigel mellem øst og vest, mellem islam og kristendom med masser af rester af antik romersk kultur og kristne institutioner fra den græsk-ortodokse kirke, som den eksisterer i dag. Efter Atatyrks revolution i 1923 blev hovedstaden flyttet til Ankara.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch, cand.phil i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselandspørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselandspørgsmål.

TILMELDING TIL "ISTANBUL OG KONSTANTINOBEL" DEN 8. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Istanbul og Konstantinobel" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Istanbul...".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

16 EN KORT HISTORIE MED STORT DRAMA FÆRØSK KUNST CIRKA 1930-2015

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 9. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Den færøske kunsthistorie er ganske kort, knap 100 år. Alligevel har kunstnerne på de nordatlantiske øer udviklet en stærk kunsttradition, som trækker på det dramatiske landskab, det hurtigt skiftende vejrlig og livet i tæt samklang med naturen.

I foredraget præsenteres en række af de færøske malere og billedhuggere, som også nyder stor bevågenhed og popularitet herhjemme. Nævnes kan Samuel Joensen-Mikines, Zacharias Heinesen, Hansina Iversen, Bardur Jakopsson, Thorbjørn Olsen og Trondur Patursson. Sidstnævnte maler har Anne Lie Stokbro skrevet en bog om.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldsmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-2004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg.

I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "EN KORT HISTORIE MED STORT DRAMA" DEN 9. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "En kort historie" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "En kort historie".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

17 MOZARTS OPERAER

V/ Mag.art Leif V.S. Balthzersen
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Torsdag den 10. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr.

"Jeg har en usigelig lyst til igen engang at skrive en opera. [...] For jeg skal blot høre tale om en opera, jeg skal blot være i teatret, høre stemmerne – åh, så er jeg allerede helt ude af mig selv." – Således skriver den fjortenårige W.A. Mozart til sin far den 11. oktober 1770, og Mozart komponerede faktisk operaer hele sit liv. Sin første opera skrev han som 11-årig! Disse værker, som Mozart "skræddersyede" til operakompagnerne, overgår alt i Mozarts samtid, og de er en åbenbaring inden for operagenren. Tilskuerne møder i Mozarts operaer ikke bare utroværdige papfigurer men rigtige mennesker af kød og blod. Deres komplekse følelsesliv tilsat enestående musik berørte – og fortsætter med at berøre – alle som én.

I *Figaros bryllup* bliver vi alle smittede af kærlighedslykken, når grevinden tilgiver greven og parrene forenes. I *Don Giovanni* følger vi gysende kynikerens erotiske slingrekurs til helvede. Og i *Tryllefløjten* bliver vi sammen med prinsen forelskede i Pamina og er helt på bølgelængde med den vittige Papageno.

Disse operaer hører sammen med andre af Mozarts operaer som f.eks. *Idomeneo*, *Bortførelsen* fra *Seraillet* og *Così fan tutte* og *Tryllefløjten* til de mest spillede og elskede værker i hele operarepertoiret. Leif V.S. Balthzersen har for nylig udgivet "*Mozarts operaer. En guide*" på Aarhus Universitetsforlag, og dette foredrag tager afsæt i bogen, som der er mulighed for at købe i forbindelse med foredraget.

Leif V.S. Balthzersen er mag.art. i musikvidenskab fra Aarhus Universitet, hvor han modtog universitetets guldmedalje for en prisopgave om Richard Strauss. Han har bl.a. været musikchef for Sønderjyllands Symfoniorkester og Aarhus Symfoniorkester og har undervist på Aarhus og Københavns Universitet og for folkeoplysningsforbundene. Han er en flittigt benyttet foredragsholder og skriver løbende programnoter og anden formidling af musik og laver overtekster for Den Jyske Opera. Leif V.S. Balthzersen var endvidere i en årrække anmelder for Dagbladet Information og har skrevet artikler for Jyllands-Postens JP Århus samt bidrag til Den Store Danske Encyklopædi.

TILMELDING TIL "MOZARTS OPERAER" DEN 10. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Mozarts Operaer" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Mozart."

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

18 TEMADAG: ISLAM I MØDET MED EUROPA

V/ Adjunkt Niels Valdemar Vinding
Sted: Regionshuset
Skottenborg 26, 8800 Viborg
Tid: Lørdag den 12. november 2016, kl. 10-15
Pris: 175 kr.

Terrorhandlingerne i Paris og København har igen fået diskussionerne om islam til at fylde meget i medierne. Men hvad er egentlig op og ned? I foredraget tager Niels Valdemar Vinding udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvordan stiller forskellige muslimske grupper sig til ekstremisme?
- Er der indbygget modstrid mellem sharias fordringer og det at leve i europæiske demokratier?
- Hvem løfter ansvaret på islams vegne i mødet med fremtidens Europa og Danmark?

Niels Valdemar Vinding giver os et indblik i, hvordan islam, som er den næststørste religion i Danmark og mange europæiske lande, både indgår, kan være i konflikt med og udvikler sig i de omgivende samfund. For islam er alt andet end en entydig størrelse.

Temadagens program:

- Det grundlæggende om islam og muslimer i Danmark
- Sharia og demokrati
- Imamer og moskeer

Niels Valdemar Vinding er adjunkt i islamiske studier ved Københavns Universitet og har en bachelorgrad i teologi. I øjeblikket er han i gang med et phd-stipendiat inden for organiseret islam og forholdet til staten, som det kommer til udtryk i Tyskland, England og Norden.

Aktuel forskning: "For tiden brænder jeg for "imamer i vesten" og er meget nysgerrig efter at opdække autoritetsformer, vidensoverlevering og de religionsorganisatoriske udfordringer, som disse står overfor i det 21. århundrede", siger Niels Valdemar Vinding.

Niels Valdemar Vinding arbejder desuden løbende med undervisning, kurser og rådgivning.

TILMELDING TIL "ISLAM I MØDET MED EUROPA" DEN 12. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Islam - Europa" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Islam - Europa".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

19 MERE AVANTGARDE, FLERE EKSPERIMENTER OG ENDNU MERE JAGT PÅ DEN KUNSTNERISKE FRIHED EFTERKRIGENS KUNST I NORDEN CIRKA 1950-2000

V/ Mag.art. Anne Lie Stokbro, Vrå
 Sted: Viborg Musiksal
 Gravene 25, 8800 Viborg
 Tid: Onsdag den 16. november 2016, kl. 13-16
 Pris: 175 kr. pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Efter 2. verdenskrig skal kunsten finde en berettigelse i en verden, der har oplevet gru og ødelæggelse af en art, man aldrig havde troet mulig.

Opgør med og kritik af det bestående bliver den vej, kunstnerne går, og sidste halvdel af det 20. århundrede er præget af eksperimenter, udvidelse af kunstbegrebet og inddragelsen af nye medier. Herhjemme giver bl.a. Cobra-kunstnerne i 1950'erne deres bud på kunsten under en ny verdensorden, og fra omkring 1960 bliver også den nordiske kunst influeret af de mange strømninger, der kommer fra USA. Undervejs i foredraget møder vi malere som Asger Jorn og Per Kirkeby, svenske CO Hultén og Ola Bilgren og islandske Erró og billedhuggere som norske Bård Breivik og finske Harry Kivijärvi.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Anne Lie Stokbro:

1. En ny nations kunst. Norsk kunst 1814-1905	Den 28. sept.	Se side 11
2. Nationalromantik og selvstændighedstrang. Finsk Guldalder ca. 1860-1910	Den 5. okt.	Se side 13
3. Fra hverdagsskildring til besjælet natur. Svensk og islandsk kunst ca. 1860-1910	Den 12. okt.	Se side 15
4. Avantgarde, eksperimenter og jagten på den kunstneriske frihed. Nordisk modernismes mange udtryk ca. 1910-50	Den 2. nov.	Se side 17
5. En kort historie med stort drama. Færøsk kunst ca. 1930-2015	Den 9. nov.	Se side 20
6. Mere avantgarde, flere eksperimenter og endnu en jagt på den kunstneriske frihed. Efterkrigstidens kunst i Norden ca. 1950-2000	Den 16. nov.	Se side 23

Anne Lie Stokbro er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet. Siden 1987 har hun haft en omfattende foredragsvirksomhed, bl.a. for Folkeuniversitetet. Hun har kurateret en række tema- og separatudstillinger og gennemført grundforskning om bl.a. kvindelige kunstnere, kirkekunst, guldsmedekunst og kunst i det offentlige rum for museer og udstillingssteder landet over. I årene 1992-97 og 2004-13 var Anne Lie Stokbro kunstnerisk leder af Kunstbygningen i Vrå - Engelundsamlingen, og i årene 1997-004 museumsinspektør på Nordjyllands Kunstmuseum, det nuværende Kunsten i Aalborg. I dag arbejder Anne Lie Stokbro som kunst- og kulturformidler, kurator og forfatter på freelancebasis.

TILMELDING TIL "MERE AVANTGARDE ..." DEN 16. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

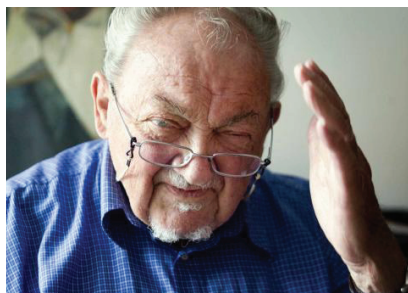
Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Mere avantgarde" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Mere avantgarde".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

20 ANKER, ET LIV MED FEJDER (OM ANKER JØRGENSEN)

V/ Journalist Alex Frank Larsen
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Torsdag den 17. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr.

Danmark tog en varm og storslået afsked med Anker Jørgensen, da han den 2. april blev bisat fra Grundtvigs Kirke i København. Som 93-årig blev han den længst levende tidligere danske statsminister, selvom han blev født under nøjsomme kår og var hårdtarbejdende livet igennem.

Journalist Alex Frank Larsen har fulgt Anker Jørgensens liv og virke gennem 40 år og fortæller om hans gribende og eventyrlige skæbne, om hans holdninger og udfordringer i krig og fred, om møder med verdens ledere og samfundets svageste, om politik og moral.

Vi hører om plejebarnet, der voksede op i et fattigt arbejderhjem, forlod skolen i 7. klasse og blev cykelbud, frihedskæmper og selvlært tillidsmand, inden han fik overladt statsministeriet og ansvaret for at samle det kriseramte Danmark. Dermed kom han i krydsild mellem modstandere og partifæller, der havde deres egne motiver til at bringe regeringschefen i knibe.

Ved sin død blev Anker Jørgensen hyldet med røde faner og roser som den folkekære og enestående Anker, men i levende live var hans virke som faglig og politisk leder langt fra nogen dans på roser, hvilket fremgår af Alex Frank Larsens anmelderroste bog, ANKER, et liv med fejder.

Journalist og forfatter Alex Frank Larsen har modtaget Cavlingprisen - og andre priser - for sit grundige og alsidige virke, der blandt andet førte til Schlüter-regeringens fald. Han har kastet nyt lys over den danske slavetid. Han har kendt Anker Jørgensen gennem 45 år og skildret hans liv og virke i bøger, artikler og tv-programmer.

TILMELDING TIL "ANKER - ET LIV MED FEJDER" DEN 17. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Anker, et liv med fejder" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Anker".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

21 DEMOKRATIETS HISTORIE - FRA SOLON TIL OBAMA

V/ Lektor Jørn Buch, Haderslev
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Tirsdag den 22. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr .pr. foredrag, 800 kr. for alle seks.

Demokratiets vugge var Grækenland i antikken, hvor forestillingerne om frihed og lighed opstod. Det var antikkens opfattelser af folket som demos og ethnos, som udvikledes i antikkens Grækenland og Rom - og som sammen med kristendommen fik betydning for den demokratiske tankegangs udvikling i middelalderen. Med Magna Carta i England og Jyske Lov i Danmark fik loven og lovenes vedtagelse betydning for retsgarantierne i et samfund.

Det moderne demokrati opstod med den amerikanske og den franske revolution, men grundlaget for begge disse revolutioner var således blevet skabt af den foregående historiske udvikling.

Under foredraget vil Jørn Buch gøre rede for disse udviklinger af demokratiet fra Solon i antikkens Grækenland til i dag. Samtidig ses på britiske og franske teoretikers betydning for forestillingerne om Frankrigs og USAs frihed og selvstændighed som baggrund for indførelsen af det danske demokrati i 1849. Demokratiets situation i dag vil fortløbende blive diskuteret i forbindelse med præsentationen af demokratiets proces og udvikling.

Oversigt over alle seks foredrag v/ Jørn Buch:

1. Dronningens Gobeliner ...	Den 13. september	Se side 7
2. Glücksborgerne ...	Den 27. september	Se side 9
3. Churchill - den største af alle briter	Den 11. oktober	Se side 14
4. Kleopatra og Morsi-Ægyptens historie ...	Den 25. oktober	Se side 16
5. Istanbul og Konstantinobel ...	Den 8. november	Se side 19
6. Demokratiets historie ...	Den 22. november	Se side 25

Jørn Buch, cand.phil. i historie fra Aarhus Universitet, passioneret foredragsholder med speciale i europæiske mindretal. Han har undervist på en række universiteter og seminarier i ind- og udland og har desuden været ansat i DR som specialmedarbejder i grænselandspørgsmål, dansk-tyske relationer og mindretalsforhold.

Jørn Buch har skrevet en række artikler om bl.a. Sønderjylland og grænselandspørgsmål.

TILMELDING TIL "DEMOKRATIETS HISTORIE" DEN 22. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Demokratiets historie" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Demokratiets historie".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

22 NYE BEVÆGELSER MED NYE MEDIER FREMTIDENS POLITIK PÅ DE SOCIALE MEDIER OG PÅ GADEN

V/ Post.doc. i idéhistorie Rikke Alberg Peters
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 23. november 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr.

Nye vinde blæser i disse år over den verdenspolitiske scene. Mens klassiske demokratiske institutioner som folketing, fagforeninger og dagblade kæmper med faldende opbakning, blomstrer nye og anderledes politiske fora op. Mens politikerleden breder sig i det klassiske politiske system, leder de efter nye måder at deltage i demokratiet på.

Nogle af de nye politiske grupperinger er højre- og andre venstreorienterede. Nogle er antivoldelige, andre tyr til hærværk. Og nogle af dem udspiller sig på fysiske pladser og gader, mens andre finder deres kampplads på nettet. Fælles for dem alle er, at de tænker helt nyt og friskt om, hvad politik egentlig er og hvordan den skal praktiseres.

I dette foredrag tager Rikke Alberg Peters pulsen på det nye politiske landskab og giver en introduktion til, hvad der egentlig foregår i de nye bevægelser - og hvorfor de gør, som de gør. Vi borer ned i, hvad de nye sociale medier har gjort ved vores måde at diskutere politik på. Vi overvejer, hvordan det klassiske system kan og bør forholde sig til den nye virkelighed. Og vi diskuterer, hvordan fremtidens politik kommer til at se ud.

Rikke Alberg Peters er ansat som post.doc. ved Institut for Æstetik og Kommunikation, tilknyttet det tværfaglige forskningsprojekt "Den demokratiske offentlighed - udfordringer og udviklingsperspektiver" / 'Demokratisk inddragelse og medborgerskab fra neden.'

Tidligere adjunkt / årsvikar ved Rosborg Gymnasium og HF, ekstern Lektor på Institut for Kultur og Samfund, Afdeling for Idéhistorie.

TILMELDING TIL "FREMTIDENS POLITIK PÅ SOCIALE MEDIER ..." DEN 23. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

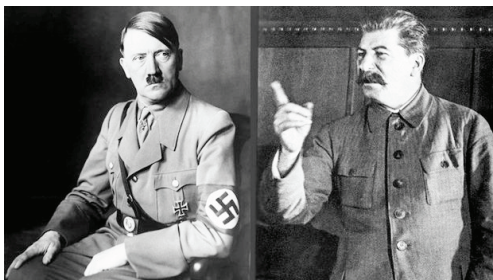
Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.
Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Sociale medier" i emnefeltet.
Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Sociale medier".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

23 TEMADAG: HITLER OG STALIN

V/ Cand.mag. Martin Cleemann
Rasmussen
Sted: Regionshuset
Skottenborg 26, 8800 Viborg
Tid: Lørdag den 26. november 2016,
kl. 10-15
Pris: 175 kr.

Hitler og Stalin stod i spidsen for to totalitære regimer og mødtes som feltherrer i krigen på Østfronten 1941-1945, der kostede enorme tab af menneskeliv og voldsomme ødelæggelser.

Denne temalørdag stiller vi skarpt på de to diktatorer, deres baggrund, deres vej til magten, og på, hvordan de med hård hånd styrede deres lande igennem 2. verdenskrig. Vi hører om de store skæbnesvangre slag ved bl.a. Moskva og Stalingrad, om de tyske og sovjetiske forbrydelser imod civilbefolkningen, krigsfangernes skæbne og om Stalin og Hitlers rolle som feltherrer i både triumf og tragedie.

Hvad var det for en krig, de to totalitære regimer førte? Hvordan opleves krigen for den almindelige soldat - og for de tyske og sovjetiske civile? Og hvordan skildres krigen i Rusland og Tyskland den dag i dag?

Martin Cleemann Rasmussen er cand.mag. i russisk og historie med speciale i krigshistorie. Ekstern lektor i russisk og historie på Hærens Officersskole og DIS. Han har boet flere år i Rusland og Ukraine og taler flydende russisk. Derudover har Martin Cleemann Rasmussen igennem mange år været foredragsholder og rejseleder på rejser verden over, bl.a. på Den Transsibiriske Jernbane. Martin Cleemann Rasmussen er forfatter og medforfatter til en række bøger, artikler og anmeldelser om krigshistorie og Rusland, bl.a. til Lindhardt og Ringhofs nye Danmarkshistorie.

TILMELDING TIL "HITLER OG STALIN" DEN 26. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Hitler og Stalin" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Hitler og Stalin".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

24 KULTUR I ET MULTIKULTURELT IMMIGRANTSAMFUND - EKSEMPEL ISRAEL

V/ Journalist Hanne Foighel
Sted: Borgerhuset Stationen
Ll. Sct. Hans Gade 7, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 30. november 2016,
kl. 14 - 16
Pris: 150 kr.

Israels oprettelse er en af vor tids mere spændende statsdannelser. Hvis man et øjeblik tager øjnene fra krig og konflikt og ser ind i det Israelske samfund, ser man et samfund, der i 1948 begyndte med 600.000 indbyggere - og som i dag har over 8 millioner. Langt de fleste af dem er indvandrere eller andengenerationsindvandrere fra lande så forskellige som Marokko, Iran, Estland, Grækenland, Polen, Georgien, Yemen, England, Rusland, Irak m.fl. Hvordan er det lykkedes at skabe ét fælles sprog (ovenikøbet ved at genoplive et 2000 år gammelt og hengemt et)? Og hvordan har man tacklet emner som integration? Ghetto dannelse? Kultur? Religiøs diversitet?

Hanne Foighel er journalist og mellemøstkorrespondent. Hendes stemme har i over 25 år fortalt, forklaret og fortolket Israel og Mellemøsten i Weekendavisen, Berlingske Tidende og Politiken, og især har hendes kyndige og vidende stemme lydt fra Radioavisens morgennyheder over Orientering på P1 til fjernsynets Deadline på DR2.

Hanne Foighels evne til at observere, med passion at grave sig ind under overfladen og samtidig stille tvivlende og kritiske spørgsmål, har gjort hende til en 'anden slags' formidler af et område, der behandles løbende i dagspressen, men som ofte præsenteres ude af den store sammenhæng.

Under foredraget vil der blive lagt vægt på, at publikum deltager ved at stille mange spørgsmål.

TILMELDING TIL "KULTUR I ET MULTIKULTURELT IMMIGRANTSAMFUND" DEN 30. NOVEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Israel" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Israel".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

25 TEMADAG: HUMOR I DE ISLANDSKE SAGAER OG DEN MODERNE ISLANDSKE LITTERATUR

V/ Cand.mag. Kim Lembek, København
Sted: Regionshuset
Skottenborg 26, 8800 Viborg
Tid: Lørdag den 3. december 2016, kl. 10-15
Pris: 175 kr.

For nogle år siden kunne man på Rigshospitalet i Reykjavik se en udstilling af en række islandske satiretegnere. Udstillingen hed Lattergas og udsprang af en idé om, at sorg, tragedie og død kan være så overvældende, at humor bliver en effektiv og måske sidste medicin for både patient og pårørende. På den måde bliver humor både en lystig og en alvorlig sag!

I islandsk litteratur kan vi følge en 800 år lang tradition for at joke med døden. Fra skjalden Tormod i Fostbrødrenes saga (cirka 1280), som efter at have trukket en dødelig pil med modhager ud hjertet udbryder: "Kongen har givet mig god mad. Jeg har fedt omkring hjerterødderne" går der en lige linje til Hallgrímur Helgasons roman Kvinden ved 1000 grader (2011), hvor fortælleren Herbjørg bestiller sin egen ligbrænding og lover, at hun skam nok skal være død til den aftalte tid.

Om formiddagen præsenterer jeg eksempler på forskellige sider af litterær brug af humor i ældre islandsk litteratur – prosa og poesi, og om eftermiddagen giver jeg på samme måde eksempler på litterær humor i forskellige afskygninger i moderne islandsk litteratur. Jeg kan ikke garantere, at deltagerne kommer til at skraldgrine, men mon ikke der bliver lejlighed til at trække en smule på smilebåndet undervejs!

Kim Lembek er cand.mag. i dansk og islandsk. Han har beskæftiget sig med Island i mere end 35 år og har boet i landet gennem kortere og længere perioder. Om sommeren arbejder han som guide i Island. Han holder foredrag om islandsk litteratur og islandske forhold i almindelighed og underviser desuden i moderne islandsk på Studieskolen i København.

Kim Lembek er oversætter af ældre (Njals Saga) og moderne islandsk litteratur (bl.a. Hallgrímur Helgason og Sjón).

TILMELDING TIL "HUMOR I DE ISLANDSKE SAGAER ..." DEN 3. DECEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Humor i de islandske sagaer" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Humor".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

26 TEMADAG: DET TRAGISKE MENNESKE - OM DE GRÆSKE TRAGEDIER OG DERES AKTUALITET

V/ Idéhistoriker BA Claus Christoffersen, København
Sted: Borgerhuset Stationen / Salen
Ll. Sct. Hans Gade 7, 8800 Viborg
Tid: Mandag den 5. december 2016, kl. 10-17
Pris: 225 kr.

I Platons dialog "Lovene" diskuterer tre ældre mænd, hvilken plads digterne skal have i den stat, de er ved at anlægge. De kommer frem til, at der slet ikke er behov for tragediedigtere, da menneskets tilværelse i sig selv er den største tragedie. Platon rammer her noget centralt, for tragedierne handler om mennesket og menneskelivet i almindelighed - og ikke bare om udvalgte mennesker som Oedipus og Antigone.

Tragedierne handler altså om os. I centrum for det tragiske menneskesyn står menneskets forhold til det guddommelige, det dyriske og det samfundsmæssige. En læsning af de græske tragedier er således en relevant kommentar til den aktuelle debat om mennesket; er det kultur eller natur; hvad er dets forhold til det guddommelige; og hvad betyder det, at det er et samfundsvæsen?

På kurset skal vi undersøge, hvordan man skal forstå det tragiske - og hvorfor det menneskelige liv måske grundlæggende er tragisk.

Claus Christoffersen underviser i idéhistorie på Folkeuniversitetet i København, Aarhus og Aalborg - samt andre lokalkomiteer under Folkeuniversitetet. Han er foredragsholder, kursusleder på idéhistoriske ugekurser på Grundtvigs Højskole, guide på kulturhistoriske rejser til Berlin, Wien og Athen og anmelder på det litterære tidsskrift Graf. Fra 1998-2003 desuden lærer i filosofi på Frederiksberg HF-kursus. Har en BA i filosofi og oldtidskundskab.

TILMELDING TIL "DET TRAGISKE MENNESKE ..." DEN 5. DECEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Det tragiske menneske" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Det tragiske menneske".

VIBORG FOLKEUNIVERSITET

27 GRØN VÆSKT - HVAD ER DET? - OG HVORDAN VI DET PÅVIRKE DANSK ØKONOMI?

V/ Professor Peder Andersen, København
Sted: Viborg Musiksal
Gravene 25, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 7. december 2016, kl. 13-16
Pris: 175 kr.

Der er i disse år en stigende interesse både blandt politikerne, virksomhederne og den brede befolkning for konsekvenserne af forurening og klimaændringer.

En del af konsekvenserne knyttes til den økonomiske vækst, og derfor ses en omlægning af vores økonomi i en mere grøn retning både som en måde at undgå forurening og klimaforandringer på og som en mulighed for at få nye, grønne arbejdspladser.

I foredraget sættes fokus på:

- Hvorfor en omlægning kan være vanskelig
- Perspektiverne i omlægningen
- Hvordan en grøn økonomi kan fremmes.

Peder Andersen er cand.oecon og lic.oecon (phd) fra Aarhus Universitet. I dag er ansat som professor på Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet, med forskning og undervisning inden for miljø- og ressourceøkonomi, herunder klimaøkonomi.

Har tidligere været ansat i Fiskeriministeriet som forskningschef samt på Økonomisk Institut i København som institutleder. Fra 1992 til 2007 var han chef i Det Økonomiske Råd (vismandsinstitutionen) og var desuden medlem af en række kommissioner og udvalg, herunder Skattekommissionen og Grønlands Skatte- og Velfærdskommission. Peder Andersen er fortsat særlig sagkyndig i Det Miljøøkonomiske Råd.

TILMELDING TIL "GRØN VÆKST ..." DEN 7. DECEMBER 2016

Navn/navne: _____

Adresse: _____

Tlf. _____ Mail _____

Send tilmeldingen til Viborg Folkeuniversitet, Postboks 3, 8800 Viborg.

Eller mail oplysningerne til viborgfolkeuniversitet@gmail.com. Skriv "Grøn vækst" i emnefeltet.

Overfør betalingen via netbank til reg. 7831 - Kontonr. 1238477. Husk at mærke "Grøn vækst".

**SLÆGTSHISTORISK FORENING
FOR VIBORG OG OMEGN AF-
HOLDER DISSE FOREDRAG I
SAMARBEJDE MED VIBORG
FOLKEUNIVERSITET**

Formand: Kurt Pagbjerg
Vestervænget 26
8832 Skals
Mail: pajbjerg@post3.tele.dk

UDVANDRERNE - HVEM VAR DE OG HVOR BLEV DE AF?

V/ Slægtsforkser Hans Peter Poulsen
Sted: Viborg Hovedbibliotek
Vesterbrogade 15, lokale 3, 1. sal.
Tid: Torsdag den 13. oktober 2016, kl. 19.30
Pris: 30 kr., medlemmer gratis

**KAPERVÆSNET 1807-14. HISTORIEN OM STATS-AUTORI-
SEREDE SØRØVERE LANGS DE DANSKE KYSTER**

V/ Museumsdirektør Anders Bloksgaard
Sted: Viborg Hovedbibliotek
Vesterbrogade 15, lokale 3, 1. sal.
Tid: Torsdag den 10. november 2016, kl. 19.30
Pris: 30 kr., medlemmer gratis

**SLÆGTSROMAN OM HELVIG PEDERSDATTER
FRA THY, 1816-1838**

V/ Forfatter og journalist Winni Østergaard
Sted: Viborg Hovedbibliotek
Vesterbrogade 15, lokale 3, 1. sal.
Tid: Torsdag den 8. december 2016, kl. 19.30
Pris: 30 kr., medlemmer gratis

**GRUNDTVIGSK FORENING FOR
VIBORG OG OMEGN AFHOLDER
DISSE FOREDRAG I SAMARBEJDE
MED VIBORG FOLKEUNIVER-
SITET**

Formand: Asger Loldrup
Tlf. 86 67 45 25
Mail: a.loldrup@gmail.com

**HVORDAN SIKRER VI, AT BÅDE SMÅ OG STORE SOGNE
ER BÆREDYGTIGE?**

V/ Sognepræst Birgitte Rosager Møldrup, Jelling
Sted: Sortebrødrehus v/ Sortebrødre Kirke
St. Sct. Mikkelsgade 12, 8800 Viborg
Tid: Mandag den 29. august 2016, kl. 14-16
Pris: 50 kr., 40 kr. for medlemmer.

**KAN VI STJERNENS MORGENSANG?
- EN GRUNDTVIG-SALME**

V/ Sognepræst Leif Petersen, Kolding
Sted: Sortebrødrehus v/ Sortebrødre Kirke
St. Sct. Mikkelsgade 12, 8800 Viborg
Tid: Mandag den 3. oktober 2016, kl. 14-16.
Pris: 50 kr., 40 kr. for medlemmer.

MIT ARBEJDE I SYDSLESVIG

V/ Generalsekretær Jens A. Christiansen,
Sydslesvigsk Forening.
Sted: Sortebrødrehus v/ Sortebrødre Kirke
St. Sct. Mikkelsgade 12, 8800 Viborg
Tid: Torsdag den 3. november 2016, kl. 19.30
Pris: 50 kr., 40 kr. for medlemmer.

JEANNE D'ARC: HENDES LIV OG DØD - OG BETYDNINGEN DERAFF

V/ Fhv. provst Niels Jørgen Jensen, Ringkøbing
Sted: Sortebrødrehus v/ Sortebrødre Kirke
St. Sct. Mikkelsgade 12, 8800 Viborg
Tid: Mandag den 28. november 2016, kl. 14-16.
Pris: 50 kr., 40 kr. for medlemmer.

**HALD EGE KULTURFORENING
AFHOLDER DETTE FOREDRAG I
SAMARBEJDE MED VIBORG
FOLKEUNIVERSITET**

Kontakt: Marianne Højberg
Granvænget 5, Hald Ege
8800 Viborg
mail: mariannehoejberg@gmail.com

KRIMINALFORSORGENS VIRKSOMHED - TORTUR ELLER ØLLEBRØD

V/ Tidl. direktør William Rentzmann
Sted: Egekværnen
Videbechs Alle 167, 8800 Viborg
Tid: Torsdag den 29. september 2016, kl. 19.15 - cirka 21.15

Tidligere direktør for Kriminalforsorgen William Rentzmann fortæller om de værdier og principper, der ligger til grund for kriminalforsorgen i Danmark - og om de udfordringer, der gør det svært at leve op til idealerne. Det er fx narkotika i fængslerne, vold, bander, radikaliserings mm.

**HISTORISK SAMFUND FOR
VIBORG-EGNEN AFHOLDER DETTE
FOREDRAG I SAMARBEJDE MED
SKELHØJE KULTUR- OG FORSAM-
LINGSHUS OG VIBORG FOLKE-
UNIVERSITET**

Formand: Erik Jørgensen
Sct. Laurentii Vej 16 E st.
8800 Viborg
Tlf. 86 62 90 31
Mail: ejco@live.dk

FORSAMLINGSHUSE ER DANSK KULTURARV

V/ Professor mso, cand.phil. Johs. Nørregaard Frandsen
Sted: Skelhøje Kultur- og Forsamlingshus
Volden 26, Skelhøje
Tid: Tirsdag den 13. september 2016, kl. 19.30
Pris: 50 kr., 40 kr. for medlemmer.

Forsamlingshusenes historie går tilbage til omkring 1880 - til en tid med andelsbevægelse og andre nye fællesskabsformer. I de første årtier var de lokale centre for politik, foreningsliv, gymnastik, dilettantteater, fester og meget andet. Fra omkring 1960 fik forsamlingshusene stærk konkurrence fra sognehuse, centralskoler, idrætshaller og generel urbanisering. I dag er der dog tegn på, at forsamlingshusene igen kommer til ære og værdighed.

**HISTORISK SAMFUND FOR
VIBORG-EGNEN AFHOLDER DETTE
FOREDRAG I SAMARBEJDE MED
VIBORG FOLKEUNIVERSITET**

GRØNLAND, NORDATLANTEN OG DANMARK SIDEN 1814

V/ Historiker dr.phil. Thorkild Kjærgaard
Sted: Sortebrødrehus
St. Sct. Mikkel's Gade 12, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 12. oktober 2016, kl. 19.30 - 21.00

Ved Freden i Kiel januar 1814 blev den mere end 400-årige union mellem Danmark og Norge opløst. Norge gik til Sverige, og Grønland blev sammen med Island og Færøerne indlemmet i Kongeriget Danmark. Men hvorfor egentlig?

Grønland, Island og Færøerne var ældgamle norske bilande, og det mest naturlige ville have været at lade dem følge Norge ind i den nye svensk-norske union.

Thorkild Kjærgaard vil se på, hvad det har betydet for Danmark kulturelt, socialt og sikkerhedspolitisk, at vi i 1814 uventet - og absolut uden at ville det - blev en polar-nation med eneansvar for et mægtigt nordatlantisk område flere gange større end Europa. Thorkild Kjærgaard er lektor i Grønlands og Nordatlantens historie ved Ilisimatusarfik / Grønlands Universitet 2002 - 2015.

BJERRINGBRO FOLKEUNIVERSITET AFHOLDER DETTE ARRANGEMENT I SAMARBEJDE MED VIBORG BIBLIOTEKERNE

Formand for Bjerringbro Folkeuniversitet: Aksel Søndergaard
Nyvangsvej 2
8850 Bjerringbro
Tlf. 20 23 24 53
Mail: aksel.sondergaard@gmail.com

Billetter kan købes på viborgbib.dk, på Bjerringbro Bibliotek - tlf. 87873550, eller ved døren den 26. november.
Medbring selv frokost. Øl og vand kan købes.

STOR SHAKESPEARE-LØRDAG

Sted: Gudenåhuset
Realskolevej 12, 8850 Bjerringbro
Tid: Lørdag den 26. november 2016 kl. 10.00 - 15.30
Pris: 100 kr.

Du får en introduktion til Shakespeares liv og værker samt teaterliv, musik og kunst i hans samtid. Efter to forelæsninger ved mag. art. Leif V.S. balthersersen følger en koncert, hvor skuespiller Søren Zachø Ruby læser en række af Shakespeares berømte sonetter og Per Weile Bak spiller smuk lutmusik fra Shakespeares tid.

10.00-10.45	Shakespeares liv og værker samt teaterliv, musik og kunst i hans samtid.
10.45-11.00	Pause.
11.00-11.45	Shakespeares liv og værker fortsat ...
11.45-12.15	Frokost.
12.15-13.00	Shakespeares liv og værker samt teaterliv, musik og kunst i hans samtid.
13.00-13.15	Pause
13.15-14.00	Shakespeares liv og værker fortsat ...
14.00-14.30	Kaffepause
14.30-15.30	Koncert: Shakespeares sonetter og musik med skuespiller Søren Zachø Ruby og lutenist Per Weile Bak.

VIBORG MUSEUMSFORENING AFHOLDER DISSE TO ARKÆOLOGISKE FOREDRAG I SAMARBEJDE MED VIBORG FOLKEUNIVERSITET

Formand for Viborg Museumsforening: Lars Pilegaard
Teglmarken 65, 8800 Viborg
Tlf. 86 61 59 51
Mail: lpi@mail.dk

DEN FEMTE RINGBORG - NYE UDGRAVNINGER OG OPDAGELSER PÅ VIKINGEBORGEN BORGRING

V/ Professor Søren Michael Sindbæk, Moesgaard Museum
Sted: Viborg Museum
Hjultorvet 4, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 26. oktober 2016, kl. 19.00 - 21.00.

I 2014 kunne forskere fra Aarhus Universitet og Danmarks Borgcenter annoncere fundet af en ny vikingeborg, Borgring ved Køge. Professor Søren Michael Sindbæk og Nanna Holm fra Danmarks Borgcenter fandt frem til den nye borg. I foredraget fortæller Sindbæk om undersøgelserne og hvad fundet betyder for forståelsen af ringborgene og vikingetiden.

IDEER OM MENNESKETS OPRINDELSE

V/ Docent emeritus Ole Høiris
Sted: Viborg Museum
Hjultorvet 4, 8800 Viborg
Tid: Onsdag den 30 november 2016, kl. 19.00 - 21.00.

Ole Høiris viser, hvordan den kristne fortælling kommer i stadig større vanskeligheder på grund af nogle andre - og for kristendommen helt ufarlige - debatter, bl.a. debatten om tordenkiler og alfepile samt redskaber og fund af knogler fra dyr, som man omkring 1800 måtte erkende var uddøde på trods af Guds skaberværks uforanderlighed. Dette skaber yderligere store problemer for fastholdelsen af jordens alder til 6000 år mellem skabelsen og dommedag.